

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Mater Amoris Et Doloris

Ginther, Anton

Augustæe Vindelicorum, 1711

VD18 15312348

Consideratio XXIX. Dolorosa Mater coràm intuetur miserabilem dulcissimi Filii sui flagellationem. Emblema. Duæ citharæ æqualiter intensæ, quarum una pulsatur cum Lemmate: Unam tetigisse sat et.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47286](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47286)

speluncam, ut Davidem regni sui æmulum armata manu comprehensum perderet, & nihilofecius David in tanto rerum discrimine citharam suam apprehendit, ludit, ac cantat: *Exurge gloria mea, exurge Psalterium & cithara, cantabo, & psalmum dicam!* O mi David! non est tempus modò citharizandi & psallendi, quinimò apprehende arma & scutum, & ad defensionem tuam respice: *Musica enim in luctu inopportuna narratio.*

Obſerva hîc prudens lector, rectè Davidem in hoc præſentiffimo vitæ ſuæ periculo ad citharam ſuam confuſiſſe, per illam enim, teſte S. Auguſtino, Chriſtus Dominus Filius David pro nobis patiens, flagellatus & crucifixus adumbratus eſt, proinde hæc myſtica cithara, quam tunc in Spiritu Prophetico David præviderat, merito illi etiam in rebus afflictiffimis unico ſolamini fuit: *Caro humana patiens, ait memoratus Antiftes Hipponenſis, cithara eſt; ſonet cithara, eſuriat, ſitiat, dormiat, teneatur, flagelletur, irrideatur, crucifigatur, ſepeliatur, &c.* O luctuoſa cithara! quàm flebilem ſonum dedifti, dum cruentis impiſſimorum militum manibus toties in paſſione, ac præfertim in flagellatione, inſpectante afflictiffima Matre, pulſata eſ; & quàm benè mœſtiſſima Virgo tunc dicere poterat: *Verſa eſt in luctum cithara mea, & organum meum in vocem ſentium!* Audi naturæ Sympathicæ prodigium.

S. Aug. in
Pſal. 56.

Job. 38. 27.

2. Admodum R. P. Athanaſius Kircherus S. J. vir in omni ſcientiarum genere excultiſſimus in arte magnetica, magnetiſmo & muſica recenſet, quòd, cùm aliquando Moguntiæ in Collegio Societatis JE. SU verſaretur, in odeo illius Collegij chelyn majorem ad parietem appenſam probaverit, atque invenerit ad contactum organi ita argutè reſonâſſe, ac conſonâſſe, atque ſi perita manu & plectro raderecur, cauſa erat, quia chordæ illius chelys æqualiter cum fiſtulis organi erant attemperatæ.

S. Gregor.
M. in prin-
cip. lib. Me-
tal.

De duabus citharis, ſi fidibus æqualiter intenſis inſtructæ ſunt, & in aliquo cubiculo è diametro ſibi opponantur, reſert S. Gregorius Magnus, quòd, ſi una ſola earum peritâ citharæ manu pulſetur, altera quoque licet non tacta eâdem ſuavi harmoniâ eodem ſonos & cantus referre ſoleat. Naturæ hoc eſt ſympathicæ ſingulare prodigium, proinde mea quidem opinione haud incongruè ejusmodi duabus citharis pro epigrapha inſcribes: *Reſonat & altera.* Vel potiùs & rectiùs:

Unam tetigiſſe fat eſt.

Ita

Ita est, ô mi Lector! Christus, inquit doctissimus Fineti, & *Fineti Ita-*
 MARIA erant duæ citharæ mysticæ, quarum unâ sonante, resonat *lus in Ri-*
 altera, nullo etiam pulsante; JESU dolente, dolet & MARIA, *flessi di Spir.*
 JESU flagellato, flagellatur & Mater, JESU crucifixo, crucifigitur
 & Mater, hic in corpore, illa in mente; Quot lésiones, ait D. Hie. *S. Hieron. de*
 ronymus, *in corpore Filij, tot vulnera in Corde Matris; nullum ictum Assumpt. de*
recipiebat corpus, cui non tristis echo responderet in Corde Matris, &c. B. V.
 O dulcissimum COR Virginis! quomodo capax fuisti unam in cruen-
 tissima flagellatione sufferre legionem plagarum? O Domina, subin- *S. Ansel. de*
 trat hîc S. Anselmus, *quos fontes lacrymarum dicam erupisse de pudicif- Compass.*
simis oculis tuis, cum attenderes unicum Filium tuum innocentem coram te B. V.
ligari, flagellari, & carnem de carne tua ab impijs ita crudeliter disse-
cari?

3. Erat autem flagellatio apud Romanos valdè infamis, ut-
 pote vilissimis mancipijs ac pessimis latronibus, tum ad extorquendam
 veritatem, tum etiam ad condignè eos puniendos à Senatu destinata;
 hinc scelus erat flagellare civem Romanum, quia omnes nobiles & in-
 genui reputabantur; proinde D. Paulus Apostolus, natus Tarsensis
 sed civis Romanus, cum Hierosolymis in arce Antoniana, ubi præsi-
 dium Romanum erat, à Tribuno juberetur flagellari, & torqueri, ad
 columnam loris alligatus exclamavit: *Si hominem Romanum & incon-*
demnatum licet nobis flagellare? Act. 22. 25.

O bone JESU; quis unquam mortalium te nobilior fuit? Qua-
 re ergo tantum dedecus, ignominiam & pœnam per publicam ac tam
 cruentam flagellationem subire dignatus es? Cur non adinstar Samsō- *Jadic. 15. 14.*
 nis funes & catenas, quibus ad columnam alligatus es, dirupisti?
 Si quis miles in castris, quia fortè transfuga extitit, aut aliud patra-
 vit delictum, virgicidio adjudicatur, ut unâ, vel alterâ vice ferulas
 cohortis sustinere cogatur, ô quanto metu percellitur miser! quantum
 vociferatur, quantum ejulat, dum à tot virgis & plagis illi tergum
 rubet! nullus hîc videret commilito, qui illius loco ad hoc se offer-
 ret supplicium perferendum. Umbras enarro, anima Christiana, plus
 pro te mitissimus Servator tuus in hac dirissima flagellatione sustinuit,
 lictus numero sexies mille, sexcentos sexaginta sex, ô numerum hor-
 rendum! nunquam hætenus auditum! in quo cruciatu haud dubiè
 expirasset JESUS, nisi divinitus ad crucem usque fuisset servatus: Sa- *S. Laur. Ju-*
 crofautum & virginem Corpus, ait S. Laurentius Justinianus, *ita cruce- tin. de ago-*
deliter in hac flagellorum tortura laniatum, ut ossa etiam in varijs mem- ne Chr. c. 14.
bryis

bris nudata carne & pelle apparuerint. O lanienam! vel in vilissima bestia, nedum in DEI & MARIAE Filio miserandam!

Virg. 2.
Æneid.

Vide hinc, & considera anime mi, cum dolorosissima Matre: quàm dolorosis virgarum, flagellorum, scuticarum, & catenarum plectris hæc mystica cithara (innocentissima caro Christi) fuerit pulsata, & si quondam ab armorum sonitu, teste Virgilio, *ingemuere cave*, sonitumque dedere cavernæ, multò magis tristis echo resonabat in tenerissimo CORDE Virginis; ô quàm inenarrabili mentis cruciatu, & lacrymantibus oculis aspexit, & contemplata est dulcissimum & unigenitum suum Natum, Cordis sui unicum solamen, ad columnam marmoream ignominiosissimè, sicut natus erat, nudatum, loris alligatum, petulantissimâ militum cohorte cinctum, & nunc quidem speciosum formâ præ filiis hominum, sed mox velut agnum mitissimum ab ululantibus lupis discerpendum. Interim vidit accedere quatuor apparitores robustissimos, qui manu validissima, flagellis uncis ferreis horridis tenerimum Corpus JESU discruciabant, & his lassatis, mox novi, novique succedebant, mutatis torturæ instrumentis. Eheu quantum contremuere tunc pia viscera Matris! nihil in hoc foro audiebat nisi virgarum sonitus, flagellorum ictus, catenarum strepitus, blasphemiarum circumstantium, rilus omnium. Interim mædebat totum pavimento paupureo & Divinissimo Sanguine JESU, quem canes illi pedibus proculcabant. Ah quantus erat dolor afflictissimo JESU intueri coram dolentissimam Matrem suam; & licet Corpus illius ex hac carnificina ineffabiles senserit cruciatus, in animo tamen longè vehementius discruciabatur ex præsentia Matris, quam Pater voluit esse præsentem, ut Martyrum palmas omni jure mereretur, & ut repararet, quod Eva quondam destruxit; oportet hinc audire ipsa verba dolorosissimæ Matris: *Resumpto spiritu*, ait ad S. Birgittam, *vidi Corpus ejus verberatum & flagellatum usque ad costas, ita ut costæ ejus viderentur: Et quod amarum erat, cum retraherentur flagella, carnes ipsis flagellis sulcabantur. Cùmque Filius meus totus sanguinolentus, totus sic laceratus stabat, ut in eo non inveniretur sanitas, nec quid flagellaretur: Tunc unus concitato in se spiritu quæsit: Nunquid interficietis eum sic injudicatum? Et statim secuit vincula ejus. Inde Filius meus induit se vestibus suis; tunc locum, ubi stabant pedes Filij mei, totum repletum vidi sanguine, & ex vestigijs Filij mei cognoscebam incessum ejus: quò enim procedebat, apparebat terra insusa sanguine, nec ipsi patiebantur, ut se induerent; sed compulerunt, & traxerunt eum, ut acceleraret, cum autem* duce-

Revel. l. r.
c. 10.

duceretur, quasi latro, ipse Filius meus extersit sanguinem ab oculis suis, &c. O lugubre spectaculum! & tu homo Christiane ad tam luctuosam tragediam quid agis? En torus JESUS tuus cui causâ unum corpore toto vulnus fuit; & tu, inquam, quid agis? Non ingemiscis? Non erubescis? Non doles? Innocentissima Christi caro tam dirè affligitur, & tu tuam tam molliter tractas toties gehennæ, & æternæ damnationis ream? Et quid tandem erit de te? Dic tibi ipsi sententiam, an sis membrum capiti conforme? Verùm progrediamur ulterius.

4. De Jacob Patriarcha recensent Sacræ Paginæ, quòd nunc in Ægypto moriturus de Messia in carne venturo, qui erit expectatio gentium, hoc illustre vaticinium tulerit: *Lavabit in vino stolam suam, & in sanguine novæ pallium suum.* Et quid hoc? Audi antiquissimum Tertullianum: *Lavit, inquit, Christus stolam carnis & pallium corporis, quò Divinitas tegebatur, in rubro sanguinis sui vino tum maximè, quando innumeris flagellorum ictibus toto corpore cruentabatur.* O balneum saluberrimum, longè illo excellentius, quod quondam Constantino Magno, cœdâ corporis leprâ infecto, ex innocuo infantium sanguine ex consilio Medicorum erat parandum. Veni igitur anime mi! immergamus nos in hanc piscinam probaticam: *Et qui prior descendisset in piscina post motionem aquæ, sanus fiebat à quacunque detinebatur infirmitate.* Imitemur Naamum leprosum, & in his thermis salutiferis recipiemus animæ nostræ salutem: *Descendit, & lavit in Jordane septies juxta sermonem viri DEI, & restituta est caro ejus, sicut caro parvuli, & mundatus est.*

5. Sed quæres ulterius, quare mitissimi Servatoris nostri flagellatio ita præter modum cruenta ac crudelis fuerit? Si Judicem Romanum interrogas, dicet, quia sine hac sanguinis pensione tumultuantibus Judæis non poterat satisfacere, ut ergo illorum animos ad commiserationem flecteret, jussit eum tam horrendè cædi. O crudelis, & impia misericordia! Si JESUM interrogabis: *Quare rubrum est indumentum tuum sicut calcantium in torculari?* Respondebit: *Amor hoc fecit; ita S. Laurentius Justinianus: O charitas, inquit, quàm magnum est vinculum tuum, quo DEUS ligari potuit? Nullum vinculum Filium DEI ad columnam tenere potuisset, si charitatis vinculum defuisset.* Si Patrem æternum roges, quare in dulcissimo Filio suo tam acerbam permiserit flagellationem? Reponet: *Multa flagella peccatoris, ideo & multa inflictæ sunt flagella Salvatori: Propter scelus populi mei percussit.*

cussi enim. Si Matrem doloris & amoris? Dicet, ut te peccatorem ab æternis redimeret flagellis, & ne servus inobediens vapularer multis, ideo Filius meus Patri in omnibus obsequentissimus verberatus est multis plagis ac vulneribus; si Angelos? respondebunt: Quia benignissimus JESUS te ô mi peccator! nocentissimam Divinæ Justitiæ victimam & virum morte dignum dimisit, æquum erat satisfacere vadem. O charitas infinita! peccati iniquus, & punitur justus: Cujus, oro, subintrat hic S. Laurentius Justinianus, *tam ferreum pectus tanta non emolliret benignitas Redemptoris? Ligatur, caditur, totòque flagris corpore dissipatur. Nunc scapulas, nunc ventrem, nunc brachia, nunc crura cingunt, vulnera vulneribus, plagas plagis recentibus addunt. Hinc livor tumens, inde sanguis erumpens, variatum cute detracta corpus adeò, ut membrorum compages visibiles fierent, &c.* O JESU flagellate! quid tibi debemus? Et quid tibi ô Mater dolorosissima! quid? Et dic, quæso, fodes! si canem tuum domesticum cerneres tot plagis saucium & excoriatum, & si denuo ille de novo crudeliter fustibus etiam sine causa pulsaretur, nonne saltem aliquâ commiseratione in illum rangerèris? Et Agnus ille Divinus atque immaculatus ad ossa usque pro tua salute excarnificatus te ad compassionem & seriam peccatorum detestationem non moveat? *Illi, si cognovissent, nunquam Dominum gloria crucifixissent; tu autem cognoscis eum, in quem peccas, & tamen peccas? Væ tibi, si neque per sanguinem JESU flagellati, neque per lacrymas dolorosissimæ Matris ad compassionem & vitæ emendationem commovearis.*

Vanb in Quadr. de Pass. S. 4. 6. Recordor hîc Clothildis Reginæ, de qua referunt, quòd, cum Regi Amalerico, homini gentili, barbaro, & inculto matrimonio fuisset tradita, & ab eo multis injurijs, verbis asperis, imò & verberibus ad sanguinem usque affligeretur, linteum pretiosum proprio cruore suo intinctum per nuntium loco litterarum ad fratrem suum Germanum Gildebertum Franconiæ Regem submiserit, ut vel ex hoc miserabilem fororis statum ac conditionem agnosceret, & in tempore opportuno suppetias ferret. Intellexit fororis mentem pater Gildebertus & coactò exercitu Amalericum ad saniora compulit.

Paul. Bari S. J. in Bland. c. 2. Mallon. de S. Sind. c. 5. Lector Christiane, linteum sanguineis madens lacrymis & tibi transmittit non Clothildis Regina, sed Regina omnium Sanctorum, de qua refert Bari & alij, quòd in passione & morte Unigeniti triginta lacrymarum millia & nongentas profuderit, in quo uberrimo lacrymarum effuso imbri, testibus S. Germano, Theophilo, Mallonio & alijs

alijs multas etiam sanguineas lacrymas emisit. O Sodalis, ô Cliens
 Mariane! vel ex hoc agnosce dolores & gemitus Matris tuæ. Et si
 quondam S. Gregorius M. cum amarissimas pœnitentis Magdalene s. *Greg. M.*
 lacrymas, quibus sacros Christi pedes abluir, attentiore animo ob- *hom. 33. in*
 servasset, in similem amarum fletum prorupit: Cogitanti mihi de Ma- *Evang.*
 ria Magdalene pœnitentia, flere magis libet. quàm aliquid dicere; cujus
 enim vel saxeam pectus illa hujus peccatricis lacryma ad exemplum pœni-
 tendi non emolliant? Quid ergo dicemus de amarissimo lacrymarum
 torrente, quibus afflictissima Mater afflictissimum deplanxit Filium?
 Juvat hic audire Daniele Mallonium: Hereo, inquit, & ita affi- *Mallon. de*
 cior, ut incertum mihi maxime relinquatur, debeamne magis Christi pas- *S. Sind. c. 5.*
 sionem, an MARIÆ compassionem meditari: Divisum Imperium cum *fol. apud me*
 Jove Cæsar habet: At divisam passionem cum Matre Christus habet; *71.*
 scinditur caro Christi flagellis, sed eisdem Matris Cor scinditur, nec mi-
 nus MARIÆ Cor, quàm Christi Corpus laceratur; fluit sanguine
 Christi Corpus, fluunt lacrymis Matris oculi. Atrox spectaculum, hor-
 rida scena, in qua cum Christi patientia decertat tortorum sevitia, &
 Christi cruciatu Matris cruciatu adjungitur. Quod tam seivum pectus,
 quod tam ferreum cor, quod Christi flagella non scindant, sanguis non
 leniat, & Matris lacryma non emolliant? Flagellatur Christus, adstat
 Mater, cum Filio Mater cruciatur, languentem, spirantem, animam
 agentem, spiritum quodammodo exhalantem Mater conspiciere cogitur,
 nec remedium prestare, nec iras moderari, nec supplicia retardare,
 nec plagas tergere, nec dolorem lenire potest. O dolentissima Virgo!
 quis tibi non ex animo compatiatur? Quis tecum non lugeat? Ah
 quomodo possibile fuit, quod præ dolorum multitudine & magnitu-
 dine tristissimum ac maternum Cor tuum non in mille dissilierit
 partes? O Domina! Magna est, velut mare contritio tua, quis me- *Thren. 2. 13.*
 debetur tibi?

7. De Viro Religioso asseverat Mancinus, quod, cum in die *Mancin. de*
 Parasceves Augustæ Taurinorum in Subalpinis Sacrosanctam Sindo- *Pass. lib. 5.*
 nem, in qua totius Corporis JESU flagellati, & undique convul- *dissert. 1.*
 nerati effigies exhiberetur, vidisset, ac devotâ mente considerasset, *punct. 2.*
 ita commotus fuerit, ut mox animo linqueretur. Cernitur autem in
 hac Sacra Sindone præter innumeras alias plagas, quibus virgineum
 Corpus JESU dilaceratum fuit, horribile quoddam vulnus in lum-
 bis ejus, quod vix sine lacrymis & animi motu videri, ac confide-
 rari potest; quod ideo in sanguinaria illa flagellatione mitissimus Ser-
 vator

Mallon. c. p.
n. s.

vator tuus in lumbis perpeti voluit, ut extingueret in te, ô Lector Christiane! fomitem ardentis libidinis, & ut in te maneret virtus continentiae & castitatis; afferitque Mallonius, meditationem hujus plagæ horribilis in lumbis innocentissimi JESU peculiarem contra carnis petulantiam, quæ in lumbis residere dicitur, esse medicinam, atque præsidium evidentissimum.

Ad te me converto, ô pientissima Mater! si umbra & imago in sanguine Filij tui purpuratæ sindonis videntium animos non tam saluari percellit timore, quàm etiam ad pias permover amoris lacrymas, quid, obsecro, non umbra aut imago sed ipse præsens dulcissimi Filij tui pro nobis tam atrociter flagellati aspectus in te fecit? O pelagus dolorum! ô abyssus desolationum! ô peccator! quid tu ad hæc? Et tunc audeas de novo in DEUM tuum peccare, & vulnera vulneribus addere? O brutum ingratum! moveant te lacrymæ sanguineæ hujus mœstissimæ Matris tuæ; moveat te sanguis innocentis Agnelli pro te tam

S. Bernh. ser.
2, Pasche.

largiter effusus: *Cur addimus*, inquit Mellifluus, *afflictionem afflictio?* *Magis aggravant vulnera peccati nostri, quàm vulnera Corporis sui, &c.*

CON-